

GAZET VAN ANTWERPEN

ESSEN

Feestweekend voor alle Essenaren naar aanleiding van vijfhonderd jaar Sint-Sebastiaans

Al vijf eeuwen vendelzwaaien roffelen en handboogschieten

De oudste vereniging van Essen bestaat vijfhonderd jaar. Op 16 en 17 juni zal dat groots gevierd worden op het domein van de Oude Pastorij met muziek, Vlaamse kermis, gildedansen en een tentoonstelling.

De Koninklijke Sint-Sebastiaansgilde bestaat al sinds de middeleeuwen en is de oudste vereniging van Essen. De vereniging houdt de tradities van de oude schuttersgilde in stand, organiseert handboogschietingen, traditionele Kempense gildedansen, vendelzwaaien en roffelen en neemt ook deel aan schietfeesten, gildespelen en landjuwelen.

In de gilde wordt niet gesproken over een secretaris, voorzitter of bestuurslid. Hier regeert een hoofdman, koning, keizer, deken, gezworene, griffier, penningmeester, tamboer en oudermannen. Ook de kledij is traditioneel, met een zwarte pet, een blauwe kiel, een rode band, lopend van de rechter schouder naar de linker heup. Aan het aantal gouden biezen op de sluijer kan men de functie van de gildebroeder in de gilde herkennen.

Weerbare mannen

“Over het oorspronkelijke doel van de gilde zijn de geschiedkundigen het tot op heden niet eens”, zegt hoofdman Fons Van Thillo. “Volgens de ene waren zij in oorsprong verenigingen voor mannen die wilden verbroederen en een gemeenschappelijke schat wilde vergaren. Vandaar ook de verklaring van de benaming gilde, wat verwijst naar guld: geld. Volgens anderen was de gilde een vereniging van weerbare mannen die instonden voor de verdediging van de goederen van de heer, maar ook van hun eigen goed. In beide strekkingen zitten er waarheden en globaal gezien kunnen we wel zeggen dat ze beiden gelijk hebben, door de

Op 16 juni zal de gilde een optocht houden door de straten van Essen. FOTO MARGO TILBORGHES

moeilijke tijden waarin de gilden werden opgericht.”

Dit jaar bestaat de gilde vijfhonderd jaar en dat wordt groots gevierd in het park van de Oude Pastorij aan de Essendonk. “Het feestweekend vindt plaats op 16 en 17 juni en is voor iedereen toegankelijk”, zegt hoofdman Fons Van Thillo. “Alle Essenaren, verenigingen en diverse gilden worden hierbij uitgenodigd. We starten om 14u met een Vlaamse kermis, volksspelen en een tentoonstelling van handgemaakte vlaggen. Om 19.30u treedt Dieter Troubleyn op, gevolgd door een bal populair met de Musik Express Live Band. Na de zondagviering om 10u volgt een academische zitting in de Heuvelhal. Om 13.30u is er een optocht door het centrum van Essen met tal van gilden en verenigingen. Vanaf 15u wordt een bronzen gildebeeld onthuld in de tuin van de Oude Pastorie. Daarna kan je

Hoofdman Fons Van Thillo. FOTO MARGO TILBORGHES

genieten van het zomerterras met animatie, muziek en gildedansen.”

In het najaar, van 7 september tot en met 16 september, loopt er een tentoonstelling in naar aanleiding van het vijfhonderdjarig

bestaan van de gilde. Hierbij wordt het gildebezit tentoongesteld in de zalen van de Oude Pastorij. Nog tot 31 augustus loopt er een zoektocht in samenwerking met vvv De Tasberg.

MARGO TILBORGHES

Geschiedenis van de Sint-Sebastiaansgilde

- 1518: oprichting van de Sint-Sebastiaansgilde in Essen.
- 1568-1648: Tachtigjarige Oorlog. De Gilde verliest al haar documenten, bezittingen en waarden.
- 1680: de Gilde wordt nieuw leven ingeblazen door pastoor Jacobus Maes, de bezieler van het gildeleven.
- 1789-1795: Franse Revolutie. Een groot aantal rechten en bezittingen wordt de Gilde ontnomen. Het gildeleven wordt stilaan een schim van wat het eens was. Een groot aantal gilden houdt op te bestaan.
- 10 juni 1927: Koning Albert I verstrekt de titel van Koninklijke Sint-Sebastiaansgilde.
- 1940-1945: de Tweede Wereldoorlog belet de verdere doorbraak van het gildewezen.
- 1957: historische documenten, waaronder een oorkonde uit 1726 (*foto*), een vlag uit 1649, een register en enkele kasboeken komen in het bezit van de gemeente Essen.

- 2018: de Sint-Sebastiaansgilde viert zijn vijfhonderdjarig bestaan. (**mati**)